

Hanna Jędrzejewska

Zestawienie ważniejszych pozycji bibliograficznych dotyczących właściwego klimatu dla zabytków ruchomych

Ochrona Zabytków 15/2 (57), 83-84

1962

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

nie grzybobójcze i grzybostatyczne związane z rodnikiem R i na ogół są bardziej aktywne.

Związki organo-cynowe mogą znaleźć zastosowanie w rolnictwie i w przemyśle. Powinno się jednak przed ich zastosowaniem stwierdzić czy nie wywierają toksycznego działania wobec roślin; w przypadku stosowania w rolnictwie, np.

sole trójbutylocyny są odrzucane na rzecz soli trójfenylocynowych, które wykazują doskonałą aktywność wobec crittogamy bez przejawiania fitotoksyczności w dawkach stosowanych.

Związki organo-cynowe zapewniają też dobrą konserwację drewna przy użyciu stężeń niższych niż w przypadkach stosowania innych środków:

hydrotlenek cyny	—	0,20%
octan trójetylocyny	—	0,30%
kreozot lekki	—	100,00%
pięciochlorofenol	—	5,00%
chlorek rtęci	—	0,70%
siarczan miedzi	—	5,00%
chlorek cynku	—	5,00%

Dokonywane nad wełną próby stwierdzenia odporności wobec moli i ich larw dały następujące dane:

Produkt	Stężenie w %	Nr. prania	Wełna prana po impregnacji w insektycydzie	
			Ubytek na ciężarze jako % straty próbki nietraktowanej	
			Tineola bisselliella	Anthrenus vorax
hydrotlenek trójetylocyny	0,25	1	40	62
„ „	0,25	3	52	—
„ „	0,5	1	25	42
„ „	0,5	3	34	—
„ „	1	1	12	11
„ „	1	3	22	—
D.D.T.	0,025	1	93	—
„ „	0,05	1	82	—
„ „	0,1	1	38	—
„Mitin F.F.”	3	5	3,9	—

Nad bawełną były wykonywane próby zastosowania różnych produktów cynowych dla skontrolowania odporności materiału traktowanego po okresie przebywania jej w ziemi. Otrzymano wytrzymałość na zerwanie 90% (w stosunku do pierwotnej wytrzymałości) po pewnym okresie przy zastosowaniu octanu dwuetyloaurylo- i oktylocyny, któ-

rych działanie jest porównywalne z naftianem miedzi, lecz które mogą być użyte w ilości mniejszej. W przypadku juty, do tej pory nie uzyskano dobrych rezultatów a wyniki dotyczące sisalu i manili są niepewne.

W konkluzji należy przyjąć, że własności fungicydowe związków organo-cynowych są zupełnie dobre,

jednak nie jest jeszcze dokładnie poznana ich trwałość wobec warunków atmosferycznych. Do chwili obecnej impregnacja dokonywana jest w środowisku wodnym lub przy współudziale rozpuszczalnika.

mgr inż. Roman Biliński

ZESTAWIENIE WAŻNIEJSZYCH POZYCJI BIBLIOGRAFICZNYCH DOTYCZĄCYCH WŁAŚCIWEGO KLIMATU DLA ZABYTKÓW RUCHOMYCH

Nawiązując do tematyki Międzynarodowej Konferencji IIC, zorganizowanej w Rzymie we wrześniu 1961 r., z której sprawozdanie zamieściliśmy w numerze 3—4/1961 s. 119 publikujemy obecnie zestawienie ważniejszych pozycji bibliograficznych, dotyczących zagadnień właściwego klimatu i środków bezpieczeństwa dla zabytków ruchomych (w ekspozycji, magazynach, w czasie transportu itp.). W podanych pozycjach czytelnik zainteresowany tematem odnajdzie dalsze wskazówki bibliograficzne.

Climatology and conservation in museums. Works and publications III. International Centre for the Study of the Preservation and the Restoration of Cultural Property, Rzym 1960, (przedruk z MUSEUM XIII, No 4, 1960).

H. J. PLENDERLEITH, *The conservation of antiquities and works of art*, London 1957, s. 1—18, the influence of environment.

SHELDON KECK, *Training for engineers in conservation*, IIC Rome Conference, Rzym 1961, s. 348—355, wydanie powielane.

Air-conditioning and new lighting at the National Gallery, *Museums Journal* 50, Londyn 1950, s. 153—154.

T. R. KEELEY, F. I. G. RAWLINS, *Air conditioning at the National Gallery*, London, *Museum* 4, Paryż 1951, s. 195—200.

- G. L. STOUT, Air conditioning in storage, *Worcester Art Museum News Bulletin and Calendar* 17, Worcester, Mass., 1952, s. 29—31.
- U. S. Library of Congress, Reference Department. Safeguarding our cultural heritage; a bibliography on the protection of museums, works of art, monuments, archives, and libraries in time of war. Compiled by Nelson R. Burr. Washington 1952, s. 117.
- G. L. STOUT, *The care of pictures*, New York 1948.
- W. S. FISCHER, J. E. FLYNN, Air conditioning for higher lighting levels, *Architectural record* 126, New York 1959, s. 230—237.
- F. I. G. RAWLINS, Scientific methods in the care of works of art, *Research* 11, Londyn 1958, s. 2—6.
- A. E. W. WERNER, Heating and ventilation, *Museums Journal* 57, Londyn 1957, s. 159—166.
- Blok-Notes Muzeum Mickiewicza*, Warszawa 1959. No. 1, s. 139—176. Cykl artykułów o problematyce zabytków archiwalnych.
- H. JĘDRZEJEWSKA, Specjalne zagadnienia budowlane w konserwacji i rekonstrukcji zabytków murowanych, *Biuletyn konserwatorski* 1, Warszawa 1954, Nr 2, s. 1—29.
- G. THOMSON, A new look at colour rendering, level of illumination, and protection from ultraviolet radiation in museum lighting, *Studies in Conservation* 6, Londyn 1961, No. 2—3, s. 49—70.
- B. H. CRAWFORD, D. A. PALMER, Further investigations of colour rendering in the classification of light sources, *Studies in Conservation* 6, Londyn 1961, No. 2—3, s. 71—82.
- H. RUHEMANN, Experience with the artificial lighting of paintings, *Studies in Conservation* 6, Londyn 1961, No. 2—3, s. 82—85.
- L. HARRISON, Evaluation of spectral radiation hazards in window lighted galleries; *IIC Rome Conference*, Rzym 1961, s. 1—9, wydanie powielone.
- J. LODEWIJKS, The influence of light on museum objects, *IIC Rome Conference*, Rzym 1961, s. 10—13, wydanie powielone.
- J. ESCHER-DESRIVIÈRES, Le fanage des couleurs par les rayons ultraviolets naturels- Considérations méthodologiques, *Couleurs* 31—32, Paryż 1959, s. 105—109.
- L. HARRISON, Report on the deteriorating effects of modern light sources, *The Metropolitan Museum of Art*, New York 1953,
- G. THOMSON, Visible and ultraviolet radiation, *Museums Journal* 57, Londyn 1957, s. 27—32.
- W. E. RAWSON-BOTTOM, B. S. COOPER, Museum lighting, *Museums Journal* 57, Londyn 1957, s. 167—173.
- TOISHI KENZO, Recent arguments about effects of artificial lighting on art crafts, *Scientific papers on Japanese antiques and art crafts*, 10, Tokio 1955, s. 19—22.
- M. DÉRIBÉRÉ, L'éclairage dans les musées: lumière et couleur dans la présentation des objets, *Couleurs* 29, Paryż 1957, s. 15—27.
- F. SONDIJ, Określenie współczynnika przepuszczalności szkła okiennego dla promieniowania słonecznego, *Szkło i ceramika* 7, Warszawa 1955, s. 143—147.
- F. KRZYSIK, Wpływ wilgoci i wody na podstawowe własności drewna, *Ochrona Zabytków* 14, Warszawa 1961, Nr 1—2, s. 50—65.
- R. D. BUCK, The use of moisture barriers on panel paintings. *Studies in Conservation* 6, Londyn 1961, Nr 1, s. 9—20.
- W. C. STEVENS, Rates of change in the dimensions and moisture contents of wooden panels resulting from changes in the ambient air conditions, *Studies in Conservation* 6, Londyn 1961, No. 1, s. 21—25.
- B. MARCONI, Techniczne warunki przewozu skarbow narodowych z Kanady do Polski, *Ochrona Zabytków* 14, Warszawa 1961, Nr 1—2, s. 33—37.
- N. STOLOW, Some studies on the protection of works of art during travel, *IIC Rome Conference*, Rzym 1961, s. 14—20. Wydanie powielone.
- H. WAKEFIELD, Methods of packing in the Victoria and Albert Museum, *IIC Rome Conference*, Rzym 1961, s. 27—30, wydanie powielone.
- KENZO TOISHI, Damage to Japanese painting during transit, *IIC News* 1, Londyn 1960, No. 2, s. 18—19.
- American association of museums, Packing and handling of art objects, *Museums News* 26, Washington 1948, s. 7—8.
- R. P. SUDGEN, Safeguarding works of art: storage, packing, transportation and insurance, *The Metropolitan Museum of Art*, New York 1948.
- N. STOLOW, On the moving of works of art, *Canadian Art* 17, 1960, No. 5, s. 289—290.
- R. L. MCKAY, Shock-mounting systems, *Modern packaging* 27, New York 1953, s. 188—189.
- A. KROGH, The dust problem in museums and how to solve it, *Museums Journal* 47, Londyn 1948, s. 183—188.
- L. C. MCCABE, Atmospheric pollution, *Industrial and Engineering Chemistry* 48, Washington 1953, No. 10, s. 109A—110A.
- R. WILSON, The New York museum fire, *Quarterly of the National Fire Protection Association* 52, Boston 1958, s. 67—77.
- H. BOND, A „first book” on the fire safety in the atomic age, Boston, Mass., 1952.
- D. F. LUNSINGH-SCHEURLEER, Sécurité incendie dans les musées, ICOM, Paryż 1950.

doc. dr Hanna Jędrzejewska